

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 17. Misit alios. Magnam suam Deus ostendit misericordiam, qui tot mittat famulos, ac tandem vnicum filium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

eres viri fidelissimi vt Domini satisfacere de-
 sidio medias hostium pefregunt pharaon-
 ges, haustamque in vase aquam regi bibendam
 obtulerunt. Figi pedem Dauid artibus excla-
 ma. O aquam, non aquam sed sanguinem, quā
 propriū murtum periculo sanguinis tuis mihi
 mītes ebriūm rē demerunt. abūā me tam
 cū ram prapicem aquam indecēti volupta-
 2. Reg. 23. nequaquam. Deo est illa dedicata: *Non san-*
guinem hominum istorum, qui profecti sunt. & ani-
marum periculum bibam, sed aqua capabo confi-
 IX. *la. Libavit enim Dominus.* In illa stetit a expedi-
 tionē, nec sanguinem, nec vitam profuderunt,
 eo tamen solum introitu quod vitam in certan-
 tu v. caverant aleam in aquam ille am Dauid tanto
 loco posuit, vt soli Deo libanda n esse iudicaret.
 O quanti sa ieratus est, quem refer, anima fru-
 ctum cum ad illum expetendum. perū est quod
 sanguinem vitamque charissimorum sibi mili-
 tum in discrimen adducat, quimmo. & re ipsa
 sanguinem fundunt vitamque perdunt sibi cha-
 tissimam. Disce o Ch istiane, quanti sint fru-
 ctus illi pretij. Seruos suos & intimos amicos,
 vult Deus illis colligendis insudare. Sic se res
 habet, si rem penitus inspexeris, quocumque habet
 huc impendit labori, hec illis in angustia vt vitam
 perdant, quibus facultas est illā perdidit. Huic
 min sterio suos Angelos suos destinat. Archang-
 gelos quos creat ministros petendis fructibus
 apertissimos: *Omnes sunt administratores spiritus,*
 &c. Huic operi inuilarunt Dei prophete, &
 Apostoli, Martyres, Doctores omnes vitæ dies im-
 penderunt, ac tandem sanguinem vitamque hoc
 in munere Deo consecrarunt. Euriter igitur
 probat pater familias, qua teneatur fructuum
 voluntate cum tot tantisque delegarit mini-
 stros eosque sibi vnicos, qui fructum repetentes,
 iacturam vitæ subierunt.

§. 17. *Misit alios. Magnam suam Deus ostendit misericordiam, qui tot mittat famulos, ac tandem vnicum filium.*

44 **M**isericordiae deinde Dominus ac diuinae clementiae clarissimum dedit argumentum, qui priores mitens famulos, & his ab ingratas occisis, non ilico consilium inuit suamendi vindictam, instamque penam de facti egis, at his & alios superaddit, & alios numero plures. At vtilissimi scivitate, si priores vni-
 dignis affectere conuictis nec secundo missis pe-
 tores, pepercerunt, vt enim primū suum aduer-
 Hieron. Bap. de Lanza Tom. 11.

tunt facinus abire impunitum, in alterum faci-
 nus audaciores proruperunt. En tibi compertum
 Spiritus S. vaticinium: *Quia non profertur esio*
contra malos sententia, abijur illo timore sibi Impuni-
hominum perpetranti malo. O ingratos, quibus tas mater
 Dei benignitas ac patientia graucibus dedit audaci-
 asiam sceleribus. Fæc quoque illa est, qua in-
 Exc. 8. 11. iuxta tot annis peccato sordidus inhaeres & ob-
 duratus. Multa praeterito anno a te commissa
 nostri scelera. nec quidquam tibi mali accesse-
 doluisti, modo vero in duplo maiora a daz cor-
 ruit: inter eos merito censendus, contra quos
 excandescens Apollolus celos instatur. (a) (a) *Toma*
Ignoras quod benignitas Dei ad patientiam te ad-
ducit: Secundum autem duritiam tuam, & impietatem
con las nites cor thersitas tibi iam &c. Hic illa cū manus.
 Deo Isaiæ prorelta io, quā Dei velut sigillar bo-
 Rom. 2. 4. mitatem: *Inuisti Domine gentes, inuisti gentes.* *Isa. 26.*
numquid glorificatus es? O Domine, vates praedi-
xit tibi non profere: nā boni, atē pietatemque
cellura, quod tot patientiae dies, tot lacrimis
annos induisti clemēs peccatori: Numquid glo-
rificatus es? Numquid inde prodijt, vt impuden-
tius frona laxarent iniurijs, tibi que in faciem
male dicerent: de quibus Deo dante, mane. Qui-
nimo & ipse Salomon hoc vno verus confir-
mat: Hoc est pessimum inter omnia que sub caelo
Ecc. 9. 3. sunt, quia eadē cunctis euaniunt: vnde & corda fi-
liorū hominū implentur malitia, & contemptu in
vita sua. Hæc summa peccatorū pueritas, vt
 ex quo vitæ morumque antiam lumere debuissent
 correctionis, ex eo redantur in malitia &
 obduratores, & nequiores. Hoc si peradito &
 i, los licet omnes famulos duris exceperint,
 imo trucida rinentanta nihilominus fertuit pater-
 familias vindicta percipiendæ voluntate, vt
 vnici filij bonorumque omnium ex asse heredis
 vitam oppignorare non dubitaret.

Habes D. Mar. aperte hoc declarantem. *Adhuc*
 Mar. 12. 6. *ergo, & vnum habens filium charissimum n. ipse il-*
lum dicens forsitan verebuntur filium meum. Heu
 Domine licet dubia exponis fortuna & talē
 vitam, & talem filium? An non potius timueris,
 ne refractaria illa pueritæque gens excussa
 omni humanitate, nec filium licet tibi charissi-
 mum vereatur: An non illos pudet nullus, nulla
 modestia deterruit, quin & priores occiderint,
 & in eodem facinore perimaces secundos quo-
 que famulos crudeliter interemerint? O flagran-
 tissima Dei desideria: quibus bonorum operum
 appetit prouentum? Vadat filius, quod si occi-
 derint, tunc primum, quam sincere fructus ex-
 petierim, cunctis erit exploratū, cū pro illis filij
 mei

T r me

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

mei & talis, sanguinem vitamque oppignora-
ram. Nec non mea elarescet bonitas, mea clem-
entia qua vobis sum, & qui quid perferri po-
terat, longanimitas sustinui. Tandem orbis ex-
erabitur universus tantam agricolarum impu-
dentiam, tantamque servorum ingravitudi-
nem.

II. Modum precor attende loquendi, quo præ-
clara complectitur Sacramenta: *Novissime misit*
cur dica filium suum, q. d. fecit potentiam in brachio suo:
cur no. Novissime. De se ipso sic Christus testatur: *Ego*
nissimus. sum primus & novissimus. Satis liquet, cur pri-
mus dicatur: imple enim est principium, ipse per
quem omnia facta sunt: cur dicitur? *Novis-*
simus? Quia omnium novissimum ac vltimum,
ad quod ascendere valeat Dei bonitas ac clem-
entia, novissimum ac vltimum ad quod divi-
na se potest extendere omnipotentia, illud esse
cognoscimus, quod vltimum nobis tradat filium.

Ad rem exponit D. Aug. rationem, cur ex Dei
præcepto agnus paschalis, vera Christi figura
immolaretur: *Ad vesperam, ad finem diei, quia*
hoc omnium vltimum fuit sacrificium, quod Deus
in nostram potuit offerre redemptionem: quo-
circa & tempus aduentus eius, vocatur: Hora
novissima. Et huius novissima hora est. Hoc est novis-
simum quod Deus in nostram potuit expendere
reconciliationem. Et ut talis Nicodemo Chri-
stus ipse proposuit: *Sic Deus dilexit mundum, ut*
vesperam filium suum unigenitum daret. Non plus ultra
offerretur. Nam qui proprio filio suo non peperit, sed pro
nobis omnibus tradidit illum, quomodo non etiam cum
illo omnia nobis donavit? Considera, quæso; &
quantumlibet intellectum exterius dandum
sit aliud vltimum, attendit hoc Isaias, & attenti-
us in has erupit voces, quas expendit Aposto-
lus: *Nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor*
hominis ascendit, &c.

III. En quam aptè hic continetur, quod superius
diximus de illo: *Non plus ultra.* Est quippe hoc
domum, cuius consideratione Seraphim obstu-
pescunt, & quasi mente suspensi caput conte-
gerunt, & velant oculos, quo velut conestantur
se tanti muneris non capere magnitudinem.
Hoc pia pascentur mentes, huius meditatione,
in medio Dei ante corda liquefunt beatorum.
His D. Pauli intellectus occupabatur, *Qui dile-*
xit me & tradidit semetipsum pro me. Hic audio
Galat. 2. D. Augustinum in Dei laudes exultantem. *Ven-*
eadem enim venit pro me, ut redimeret me. Et
solus tantum me dilexisti, ut sanguinem tuum in pretium
dares pro me: dilexisti me Domine, plus quam te:
quoniam mori voluisti pro me. Hic iterum D. Aug. ex

quo sumpsit D. Gregor. *O mira dilectio charita-*
tis, ut servum redimeres filium tradidisti. Hæc est e. s. t.
illa: *Novissima hora.* D. G. s.

Misit ieritur magnus ille pater familias vine-
tum sibi charissimum, quem à longe ut agrico-
læ cognoverunt accedentem, in concilium con-
veniant, & concordari, melius d. xero discordi,
voluntate in filij conspiciant necem, quem vinea
exturbatum inierunt, ut vinea sibi contrahat
possessionem. Videntur? quam dilucide illis ob o-
culos suum proponat concilium, quod præteri-
tis diebus collegerant, quo ob resuscitatum ad
inferos Lazarum, quo miraculo, ut nullo alio e-
videntiori illam, ut promissum populo Messiam
vel morti fitebantur communi sed in pro calce-
lo mortis reum acclamant, ut illis maneret
vineæ dominium: *Ne forte veniant Romani & tran-*
sellant locum nostrum, &c. Expendit vobis ut unus
mortuatur homo pro populo. O proditores: quid vo-
bis videtur? Quo rebelles digni supplicio? *Males*
male perdes, & vineam suam locabis alijs agrico-
lis. En ludæorum ruinam ad eos iustam, ut ipsi fe-
rant indices sententiam.

Expendit D. Cypria. stultam quorundam per-
veritatem, quæ concitati, ut id quod optant al-
sequantur, gravissimas Deo peccatis suis utro-
gant iniurias: Hancque esse autumnus conse-
quendo luctu rationem. Ad tibi persuades, me-
dio peccato, perditas spes esse reparandas: Hoc cano
sibi certum statuebat impius Saur, quod Daur con-
dem innoxium persecutionibus æcclæscens, sibi tempore
fixis stabilire imperium; at ob istas noxias ka-
iniquitates regno priuatur & vita. Peccante Sa-
lomone (auctore D. Cypria.) permittit Deus
continuo cogi concilium, de ruina ac regni cor-
tius diuisione: *Suscitavit autem Dominus, ad 3. Reg.*
uerfarium Salomoni Adad. Adverte inquit, quid
tibi consulat Deus: *Tene quod habes, ut nemo ac-*
cipiat coronam tuam. Non utique Dominus min-
imè auferri posse coronam iustis, nisi quando rati-
o dente iustitia, rati datur necesse est coronam. Ipsa sola
namque iustitia, ipsa pietas, confirmat diademata,
regnaque non auferendo regibus. Tu iudex
esto, non ad eorum conservationem optimum
sit medium de peccatis in peccata labi pari fi-
cem. Hæc diademata regibus deiciunt, hæc
arguntur extrema fuisse desinentia, qua sibi per-
petuam vineæ promittebat hereditatem si de
medio tollerent heredem. At hoc illos euerit
Peruenit ira Dei contra illos usque in finem super eos
illos.

Malis qui Dominum occiderunt Iesum & prophetas, ac Apostolos. Ea igitur de causa malam hanc & adulteram perdidit generationem, cecidit homicidas. Eia igitur Christiane Cognoscat generatio altera, filij qui nascuntur & exurgunt. Memoria regne quam illi graviter mulctati, nec hoc te lateat, idem tibi manere supplicium, minitante Apostolo: Alioquin & tu excideris. Si enim illis, ut filijs naturalibus non peperit. Cane ne tibi deterius contingat. Hæc illa est historia.

§. 18. Malos malè perdet. Christianus non referens fructum multò punietur gravius quam ipsa ficulnea, & Rex Baltasar.

46 Sicut à Iudæis, ita & à te o Christiane Deus fructus expostulat ignorum operum. Iam eam intentionem, eicidit de vinea Iudæis, & ab eis crepta Ecclesià te in ea posuit, omnibus, que desiderare possent animus abundè superfluente. Nisi fructum detuleris, iam tibi maledictionis mortisque decretum intencat Apostolus: Terra sape venientem super se bibens ambrem, & c. profrens autem spinas & tribulos, reproba est, & maledictio proxima, cuius consummatio in combustionem. Hæc autem parabola proposita Phaulis, quâ Christus perdidit illis hominibus infaustum prædicæ exitum, ob fructuum sterilitatem habita probatur ipsa Palmarum Dominica post festivissimum illum ingressum in Hierusalem. Peracta verò concione foras secessit, vidensque ficulneam proprius accessit ficus decerpitur, fame namque torquebatur, sed concupitas non invenit. Quid tum? Fructibus vacuam verbo maledixit: Numquam amplius ex te nascatur fructus in sempiternum. O verbum Dei potentissimum. Continuo ficulnea folijs ramisque exaruit. Porro: Mirari sunt discipuli, dicentes: quomodo tam cito aruit? SS. Pater, magis adhuc admirantur, nò quod Christi verbo maledictione de facto ficulnea confectum exaruit, iam enim Dei novimus potentiam: Ipsi dixit & facta sunt. Sed hoc eos rapit in admiratione, quod ait Mar.

11. Non enim erat tæpus sicorij, utpote mensis Martius volebatur. Quo quis à ficulnea ficius requira? imo iam multum perfecerat, quæ tot folijs vinctis præter ex germinabat. Dñe te ficulneæ nimis sterilitate ostendis. Nù forte ficulneæ impudendum, fructibus extra tempus debiti nò fecundat? Si modo ad cerasum accesserit, & cerasum nò invenies cã illud extirpati, ad ipse damna vero, quod ferret de me homines iudicari? me dilirare, re agere insulsa. Si iudicio polleret ficulnea, nò pecca-

ret, nec ei quisquã vitio verteret, tali tẽpore fructibus nò granari, nec minori posset tecũ Dñe iute expostulare, quàm olim asina Balas, dũ fuisse latera eius tunderetur. Quinimo, & te ipsum Domine, ai D Greg plus ceteris admiror, te scilicet ad arborẽ accedere fructus quasiturum eo maxime tempore, quo manifestum est omnibus fructum non ferre, quis nisi delirus hoc ageret? Plurima sese cõsideranda offerit mysteria, verũ ille d præcærens nota D. Greg. Supponit, quosdã prudentia singulares plura significare editis gestibus, quàm alij multa verborũ eloquẽtia. Peccãtes protoparentes nostros ilico Deus citat ad tribunal & panis interiectis, in serpente aggreditur, quẽ gravisima ferit maledictione: Maledictus es inter omnia animalia, & bestias terra. II. Quid agis Dñe? poena non nisi noxios perstringit, & culpa reos involvit, Serpens nullius culpæ maledictus, nec quidẽ esse potest, utpote animal irrationale. Si culpa, sic demeritis, utpote qui serpẽtis induit corpus, linguaque visus est, ille, nò serpẽs, te gravius natus Si serpenti, nullius sceleris noxio, & nec ipse diabolus quidẽ eius capax. Deus sic graviter maledictus, ea bolus solimodo de causa quod sub illo se diabolus Evæ obtulerit, & quia sine vilo serpẽtis vitio diabolus lingua eius instrumẽto valuit, quo Evã seduxit, paritẽsq; nostros in primã præcipites egit inobedienciã, qua non maledictioe ipsius puniet demone tanti peccati primarium inventorem?

Gen. 3. 14. Maledictus es inter omnia animalia, & bestias terra. II. Quid agis Dñe? poena non nisi noxios perstringit, & culpa reos involvit, Serpens nullius culpæ maledictus, nec quidẽ esse potest, utpote animal irrationale. Si culpa, sic demeritis, utpote qui serpẽtis induit corpus, linguaque visus est, ille, nò serpẽs, te gravius natus Si serpenti, nullius sceleris noxio, & nec ipse diabolus quidẽ eius capax. Deus sic graviter maledictus, ea bolus solimodo de causa quod sub illo se diabolus Evæ obtulerit, & quia sine vilo serpẽtis vitio diabolus lingua eius instrumẽto valuit, quo Evã seduxit, paritẽsq; nostros in primã præcipites egit inobedienciã, qua non maledictioe ipsius puniet demone tanti peccati primarium inventorem?

Qua, vereor, te grau nò perceller maledictione dũ diabolicã induens naturã linguã tuã, verbis tuis ad fratẽ cõpositis puellã seducis invident, viduã illudis omnis fraudis expertem & debet Hoc hie significatur. Maledixit Christus ficulneã infunctuolã: nò quia fructus nò ferret, eũ fructus, tẽporis hos nò patereitur intempetiva ratio, sed quia in illa sibi offerrebatur Iudæi, teres omniarũ maledictioerũ folijs redundantes, fructibus autẽ steriles: quid illis igitur Christũ facturũ formidamus? Qua nò eos perstringet maledictione? Si ficulneã instructuolã tã inaudita & efficaci maledictione percudit, cum nec ferre fructus teneretur, nec posset ob tẽporis importunitatẽ, vò tibi Christiane quæ tibi nò timedat sũt maledictiones, quæ formidanda supplicia qui ferre fructus adstringeris? & eũ tibi frequẽs ad sit tẽporis opportunitas, parũ est si vultibus steris inveniri, at insuper tribulis, & spinis es fortissimus, vò tibi.

Vò tibi, ne te terribilis horrendaque comprehendat illa sententia, & iuste quidem exarata in Regem Baltasarem. Epulabatur splendida, magis assidelat convivarum numerus. Sacra: templi vasa non dignis contrectat at modis,

47